

Scenă din actul I

rism, de învechit și depășit, a reieșit cu claritate. Ceilalți actori, dintre care încercăm să reținem pe Alexandru Mereuță (Moarcăș) și Emil Birlădeanu (Moș Iov), s-au străduit și au reușit să debiteze textul, rar, ca la o primă lectură, ori au ocupat spațiul scenic cu o oarecare obligație profesională, justificând prezența lor doar prin intrări și ieșiri necontrolate, sau prin consumarea unei mari cantități de țigări.

Să mai amintim chipul ridicol în care s-a achitat figurația de sarcină? Sau vădita lipsă de preocupare a regizorului pentru ritmul spectacolului, a cărui enervantă monotonie a fost întreruptă din când în când de agitația nejustificată a actorilor

sau de chiuiturile vesele ale horei, ce se întrecea cu prea bogata ilustrație muzicală a difuzorului, care, pasămite, voia să sublinieze atmosfera?

De ce același colectiv de actori a reușit în aceeași zi în regia lui Aurel Cerbu să dea un memorabil spectacol patriotic cu *Ecaterina Teodorescu*?

De ce tov. Cerbu, în dubla sa calitate de regizor și director al teatrului, nu a contribuit la îndepărtarea lipsurilor din spectacolul cu *Noptile tăcerii*? Pentru colectivul Teatrului de Stat din Birlad eșecul acesta trebuie să fie un prilej de adâncă analiză a muncii sale viitoare.

E. R.

RAPORTUL JUST ÎNTRE PERSONAJE CLARIFICĂ MESAJUL

Teatrul de Stat din Ploiești: *Zburați pescărușilor!* de V. Iosif

Piesa *Zburați pescărușilor!* de Vasile Iosif redă aspecte din viața nouă a unui sat dobrogean. Problema egalității femeii cu bărbatul, corolar al vremurilor noi ce le trăim, este de actualitate, iar piesa lui V. Iosif dezbătând-o își capătă prin aceasta un prim motiv de interes. Ceea ce însă valorifică și lărgeste cadrul tematic în care se desfășoară piesa lui, este transpu-

nera poetică a mesajului de către autor. Simbolul pescărușului, cărui nu-i priește locul închis și care se avintă în largă zăre, este insistent urmărit de-a lungul desfășurării conflictului și precizează mișcător îndemnul la curaj și avânt în muncă, la îndrăzneală creatoare și perseverență. De aceea în economia piesei, autorul dă cea mai mare greutate personajului Maria

Ursu (căreia i se mai spune și „pescărușul”). În lupta ei pentru o viață mai bună, Maria își găsește tocmai în bărbatul ei un adversar. Ea infringe însă sentimentele ce o leagă de acesta, își continuă drumul pe care a pornit, pentru că atita timp cât trăiește, pescărușului nu-i poate fi oprit zborul.

Gingășia și căldura acestui personaj au fost, la Ploești, mulțumitor înfățișate de către interpreta lui, Ruxandra Nicolau. Avintul și dârzenia care caracterizează personajul nu au fost însă suficient conturate. Actrița realizează doar liniile exterioare ale zbuciumului personajului interpretat, fapt care-l sărăcește de semnificații. Momente-cheie ale rolului, precum despărțirea de Ion, ori hotărârea de a nu renunța la colectivă, se cereau exprimate cu mai multă grijă față de nuanțe, cu mai profundă simțire. Ruxandra Nicolau nu a reușit de aceea să ne ofere o imagine deplină a Mariei Ursu — pescărușul. A fost fresc deci ca Toma Caragiu, care conturează cu măiestrie personajul Ion Ursu — soțul eroinei —, să domine în spectacol. Asupra acestui lucru, regia (G. Ionescu) și interpreta ar trebui să reflecteze.

Caracterizând cu minuțiozitate vanitatea și orgoliul bărbatului ce se vrea șef atit acasă, cit și în colectivă, Toma Caragiu precizează bunele sentimente și influențele proaste de care este stăpânit Ion Ursu, ezitățile și inverșunările temperamentale ale personajului. Supus influențelor nefaste ale surorii sale Aneta, Ion Ursu este la un moment dat rupt de viața nouă, de colectivă. Aneta și Maria, insinuările uneia și dragostea puternică ce o are pentru cealaltă, generează frământările sufletești din care va ieși biruitor adevăratul fond, cinstit, al personajului. Este un merit al actorului de a fi redat scenic toate nuanțele ce marchează transformările încercate de personajul său și care în text apar mai puțin precizate.

Spuneam că regia ar trebui să se preocupe de faptul că interpreta Mariei este depășită în spectacol de interpretul lui Ion. Trebuie să facem precizarea că acest raport de inegalitate în interpretare se stabilește și în cazul altor personaje. Principalul prieten și sprijinitor al Mariei. Matei (secretarul de partid), este pal'd redat de către George Filip; iar Aneta, sora și piaza rea a lui Ion, își găsește în Antoaneta Călinescu interpreta adecvată și convingătoare.

Regia va trebui să precizeze raportul just între personaje și să insiste ca inter-

pretările să ajungă artistic la nivelul mesajului, cu claritate și cu rigoare.

Totuși, sesizind elementele poetice pe care textul le conține, regia lui G. Ionescu a imprimat spectacolului o notă avintată, vrednică de prețuire. Patosul subliniat al unor momente, mai ales în finalurile de act pe care am înclina să le numim „explozive”, ori în încheierea — apoteoză — a spectacolului, depășește oricum măsura și sfârșește prin a nu mai slăji bunele intenții ale regizorului. Economia și dozarea efectelor ar fi scos în evidență mult mai convingător filonul poetic intuit de regizor.

Dorința de a răspunde tuturor problemelor pe care tema abordată le ridică, îl trădează pe debutantul în dramaturgie care este V. Iosif. Ca urmare, apar în piesă defecte compoziționale — complicații inutile în acțiune, personaje episodice, în afara conflictului, lungimi de text. Spectacolul are meritul de a fi trecut în umbră aceste slăbiciuni ale piesei. Regia a conturat cu precizie cadrul în care se petrece cazul lui Ion și al Mariei, făcând din acesta nucleul conflictului. În acest fel, rolurile episodice de care pomeneam au căpătat consistență și funcția de cadru, menit să ofere o imagine cit mai grăitoare a satului de azi. În această direcție s-au mișcat de altfel și interpreții care au înțeles să dea viață și semnificații unor roluri de mică întindere. Elena Nica-Huzum, cu diversitate de mijloace, a desenat pe „sentimentala” Duța; Virgil Dumitrescu, pe caricaturalul inspector „atostrângător” Turcă; iar M. Balaban, frumusețea sufletească emoționantă a turcului Ali. Compoziția lui N. Ciucu, care l-a interpretat cu talent pe Butuc, bătrînul veșnic beat și în ceartă cu nevasta, a adus o notă de hazliu și pitoresc în scenă.

Cele câteva observații cuprinse în cronica de față sint de natură a preciza că printr-o revizuire a concepției regizorale și, în parte, o mai mare apropiere a actorilor de roluri, spectacolul s-ar putea mult îmbunătăți. Este o concluzie la care ne-au dus toate elementele de spectacol, unele din ele încă nefinisate.

Desigur că piesa *Zburați pescărușilor!* de V. Iosif, prin tematica ei generoasă, interesează publicul. Dacă spectacolul de care m-am ocupat ar înregistra saltul calitativ ce ar fi posibil printr-un efort al regiei și interpreților, votul apreciativ al spectatorilor n-ar întîrzia să-i semnalizeze victoria. O așteptăm!

Rola Beilis